

1. Näcken och jungfrun.

MELODI.
Översikt.

a. LT, S.L.S. 360, 158. (Ö)	p. HI, S.L.S. 367, 181. (T)
b. ST, S.L.S. 367, 1377; även S.L.S. 367, 1378.	q. NA, S.L.S. 352, 115. (E)
c. KO, S.L.S. 352, 113. (DD)	r. NA, S.L.S. 352, 120.
d. BO, I.N.E. Saml. O. A.	s. HI, S.L.S. 204, 260. (D)
e. BO, I.N.E. Saml. O. A.	t. HO, I.N.E. Saml. O. A. (G)
f. IÅ, I.N.E. Saml. O. A.	u. KI, I.N.E. Saml. O. A.
g. ST, S.L.S. 367, 1376.	v. DF, S.L.S. 383, 61. (U)
h. HE, Nyl. III, 102. (H)	x. KA, Nyl. III, 100. (A)
i. SB, R3, 165, 173. (M)	y. SI, I.N.E. Saml. O. A.
j. FB, I.N.E. Saml. O. A.	z. KN, S.L.S. 523, 50.
k. HI, S.L.S. 367, 190.	å. NA, S.L.S. 352, 109. (F)
l. HI, S.L.S. 367, 176. (R)	ä. KN, S.L.S. 523, 44. (Z)
m. HI, S.L.S. 367, 192.	ö. ST, S.L.S. 367, 1379.
n. HI, S.L.S. 367, 185. (Q)	aa. HO, S.L.S. 352, 121.
o. HI, S.L.S. 367, 191.	bb. LF, S.L.S. 523, 47. (Y)
	cc. LF, S.L.S. 523, 51. (Å)

a.¹ NI, Lappträsk, Lindkoski.

Sj. *Henrik Backas*, f. 1847 och *Gustaf Broberg*, f. 1859. Uppt. Ragnar Hollmerus 1911.

Där bod - de en bon - de vid Ham - bur - ger bro, han ha - de tre
dött - - rar och vackra vo - ro de. Med all ä - - - ra.

Varianter.

b.² NI, Strömfors, Reimars.

Sj. *Fanny Grön*, f. 1874.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod - de en bon - de på Sor - da - va - la ö, han ha - - de tre
dött - - rar och vack - ra vo - ro de. Med all ä - - ra.

¹ Orig. taktart $\frac{4}{4}$, med halva och fjärdedels noter.

² Var. fr. NI, PÅ (S.L.S. 367, 1378): tredje taktens sista ton b (förslag g); fjärde takten: a, g, f, e, d, f, a.

c. Åb, Korpo, Kyrkbyn.

Sj. *Paulina Rönnberg*, f. 1870.Uppt. *Greta Dahlström* 1923.

Där bod - de en her - re - man på söd - ra nor - ra vik, han
äg - - de tre dött - rar, så fag - ra vo - ro de. Med all ä - - ra.

d. Ni, Borgå.

Sj. *Aug. Ekholm*.Uppt. *Otto Andersson*.

Det bod - de en her - ra - man på Sö - der - - val - - la ö,
han äg - de tre dött - rar och säl - la vo - ro de. Med all ä - ra.

e. Ni, Borgå, Kurböle.

Sj. *Lovisa Blomkvist*, f. 1846.Uppt. *Otto Andersson* 1908.

Det bod - de en her - re på Val - ko - ja - - la ö, han
ha - de tre dött - rar och ras - ka vo - ro de. Med all ä - - ra.

f. Ni, Ingå, Bastö.

Sj. *Klara Granroth*, f. 1861.Uppt. *Otto Andersson* 1924.

Det bod - de en her - re på Sö - der - val - la ö, han
ha - de tre dött - rar och fag - ra vo - ro de. Med ä - - ra.

g. Ni, Strömfors, Brännholm.

Sj. *Karl Björkbacka*, f. 1868.Uppt. *Greta Dahlström* 1924.

Där bod - de en bon - - de på In - ge - va - ra ö.

h.¹ Nl, Helsinge.Där bod - - de en her - - re på Sor - da - va - - la^a gård,

han ha - de tre dött - rar och ra - ra vo - ro de. Med all ä - ra.

i. Öb, Sideby, Skaftung.

Sj. Robert Enholm el. Rox-Robert.

Uppt. J. Spolander 1875—1876.

Det bod - - - de en her - - re vid Li - - min - ga gård, han ha - -

de tri dött - rar så hul - ler ock - så tro. Med all ä - ro.

j. Åb, Finby, Pettu.

Sj. Tilda Troberg.

Uppt. Otto Andersson.

Det bod - de en bon - de på Sö - der - val - la ö, han

ha - de tre dött - rar och skö - na vo - ro de. För den ä - ran.

k. Åb, Hitis, Kasnäs.

Sj. Natalia Ekman, f. 1858.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Hemma grå - ter fa - der och hem - ma grå - ter mor, och mor, och

hemma grå - ter sys - ter ock - så min lil - la bror. Med sin ä - ra.

¹ Orig. tonart g-moll.² vid Hamburger bro (LT); i Östergyllande (ST); på Roddarvalla ö (PÅ). Not i Nyl. III.

i. Åb, Hitis, Vänö.

Sj. Rosa Eriksson, f. 1866.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod-de en bon-de på Ös-ter-val-la ö. Där bod - de en
bon - de på Ös-ter-val-la ö. Han ha - de tre dött-rar och
ra - ra vo-ro de. Med all ^{eller: g} ä - ra. Han ha - - de tre
dött - rar och ra - ra vo-ro de. Med all ^g ä - - ra.

m. Åb, Hitis, Vänö.

Sj. Alma Isaksson, f. 1874.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod-de en bon-de på Ös-ter-val-la ö. Där bod - de en
bon - de på Ös-ter-val-la ö. Han ha - de tre dött-rar och
ra - ra vo-ro de. Med all ä - ra. Han ha - - de tre
dött - rar och ra - ra vo-ro de. Med all ä - - ra.

n. Åb, Hitis, Högsåra.

Sj. Amanda Isaksson, f. 1877.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod - - de en bon - - de på Ös - ter - val - la strand,
han ha - de tre dött-rar och ras-ka vo-ro de. Me-dan lä-ran.

o. Åb, Hitis, Hamnholmen.

Sj. Emma Abrahamsson, f. c. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod - - de en bon - - - de på Ös - ter - val - la ö,

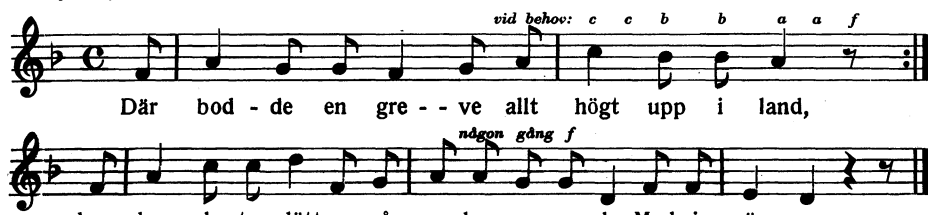

han ha-de tre döttrar och ra-ra vo-fo de. Med all ä-ra.

p. Åb, Hitis, Bötösö.

Sj. Sofia Svanström, f. 1859.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod-de en gre--ve allt högt upp i land,
han ha-de tre döttrar, så vackra vo-ro de. Med sin ä--ra.

q. Åb, Nagu, Lökholm.

Sj. Isak Isaksson, f. 1865.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Där bod-de en her-re-man på Sö-der-val-la ö, han
ha-de tre dött-rar och gran-na vo-ro de. Med all ä--ra.

r. Åb, Nagu, Lökholm.

Sj. Emelia Andersson, f. 1867.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

s. Åb, Hitis.

Uppt. E. Hedman 1910.

Där bod--de en bön--de på Ös-ter-val-la strand, han
ha--de tre dött-rar och ras-ka vo-ro de. Me-dan lä-ran.

t. Åb, Houtskär.

Sj. *Mathilda Alm*, Åbo. (Visan lärd av en gumma fr. Houtskär). Uppt. Otto Andersson.

Det bod - - - de en gre - ve vid E - - ne-bergs land, tre
dött-rar ha-de han och gran-na vo-ro de. Med den ä - ran.

u. Åb, Kimito.

Sj. *Klara Öhman*.

Uppt. Otto Andersson.

Den e - na hon var de - je - lig, den and-ra hon var grann, den
tred - je hon svor att hon ald-rig skull ta man. Med den ä - ran.

v. Åb, Dragsfjärd, Kärra.

Sj. *Vilhelmina Roos*, f. 1852.

Uppt. Greta Dahlström 1925.

1. Där bod - de en bon - de i Lin - ne - blå by.
Tre dött-rar ha-de han, och gran-na vo-ro de. Med sin ä - ra.

2. Den e - - na var så de - - je - lig, den and - ra var så grann,
den tred - je hon svor att hon ald-rig skull ta man. Med sin ä - ra.

x. NI, Karis.

Det bod - de en her - - re från Sö-der-val-la land. Va-ken
upp al - la - - re - dan ur söm-nen! Han ha - de tri dött - rar och

ras-ka vo-ro de. Men i ha-ven so - vit för län - - ge.

y. Ni, Sibbo.

Sj. Isak Forsblom.

Uppt. Otto Andersson.

Det bod - de en her - - re på Val - ke - a - la ö, han ha - de tre
Den e - na var så de - je - lig den an - dra var så grann, den tred - je had

dött - rar och vack - ra vo - ro de. ¹ ²
svurit sig att ald - rig ta - ga man. Med all ä - ra.

z. Öb, Korsnäs.

Sj. Maria Gullström, f. 1872.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Där hem - ma grå - ter fa - der, där hem - ma grå - ter mor, där

hem - ma grå - ter sys - ter, ock - så min lil - - la bror, lil - la bror.

å. Åb, Nagu, Nötö.

Sj. Svea Jansson, f. 1905.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

1. Där bod - de en gre - ve högt upp i land, han ha - de tre

dött - rar och nät - ta vo - ro de. Med sin ä - - ra. Han

2. Den e - na var så de - je - lig, den and - ra var så grann, den tred -

je hon svor att hon aldrig skull ta man. Med sin ä - - ra.

her - re - man grevens gård å - - ka Ditt rö - da gull - band, det
kyr - kan fram

* ibland d, isht 1:sta gången, ibland a.

ä. Öb, Korsnäs.

Sj. *Johannes Tölberg*, f. 1862.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Där bod-de ock en bon - - de på Ös-ter-val-la ö, han
ha-de tre dött-rar och gran-na vo-ro de. Med all ä - - ro.

ö. Nl, Strömfors, Bodängen.

Sj. *Edla Blomqvist*, f. 1870.

Uppt. Greta Dahlström 1924.

Där bod-de en her-re på Ös-ter-val-la ö, han
ha-de tren-ne dött-rar och nät-ta vo-ro de. Med all ä - - ra.

aa. Åb, Houtskär, Bastvik.

Sj. *Matilda Andersson*, f. 1849.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Där bod - - de en her - - re på Ös - ter - val - la ö, han
ha-de tren-ne dött-rar och nät-ta vo-ro de. Med all ä - - ra.

bb. Öb, Lappfjärd, Dagsmark.

Sj. *Matilda Lång*, f. 1872.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Där bod - de en her - re - man på Ös - ter - e - land, han
ha - de tre dött - rar och al - la vo-ro grann. Medan lä - - ro.

cc. Öb, Lappfjärd, Dagsmark.

Sj. *Hulda Krok*, f. 1890.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

1. Kä-ra ni min her - re, släp-pen mig på land, där hem-ma grå-ter fa-der

A. KA, Nyl. III, 100. (x)	R. HI, S.L.S. 367, 177. (l)	TEXT.
B. BO, Brage, årsskrift IV, 203.	S. HI, S.L.S. 82, 353.	Översikt.
C. SN, S.L.S. 8, 12.	T. HI, S.L.S. 367, 182. (p)	
D. «Sjönecken», HI, S.L.S. 204, 261. (s)	U. DF, S.L.S. 383, 62. (v)	
E. NA, S.L.S. 352, 116. (q)	V. SN, Brenners saml. 9.	
F. NA, S.L.S. 352, 110. (å)	X. NÅ, Bygdeminnen II s. III.	
G. HO, I.N.E. Saml. O. A. (t)	Y. LF, S.L.S. 523, 48. (bb)	
H. HE, Nyl. III, 102. (h)	Z. KN, S.L.S. 523, 45. (ä)	
I. SN, Brenners saml. 39.	Å. LF, S.L.S. 523, 52. (cc)	
J. ST, S.L.S. 213, 98.	Ä. BO, Svenssons saml. 1, 13; även
Brage, årsskrift VII, 83.	
K. LF, R3, 165, 269.	Ö. LT, S.L.S. 360, 141. (a)	
L. KN, R3, 165, 311.	AA. BO, B.A. 12, 66; även B.A. 12, 43.	
M. SB, R3, 165, 173; även Några prof
17. (i)	BB. SN, Brenners saml. 16.	
N. PL, S.L.S. 127, 51; även Jouka-
hainen IX, 266.	CC. BO, S.L.S. 151, 33; även Svenssons
saml. 1, 15.	
O. Öb, S.L.S. 25, 29.	DD. KO, S.L.S. 352, 114. (c)	
P. LF, R3, 165, 265; även Några
prof 16.	EE. LA, S.L.S. 35, 55; även S.L.S. 1,
280.	
Q. HI, S.L.S. 367, 186. (n)	FF. ST, S.L.S. 208, 650.	

A.

Karis.

1. Det bodde en herre från Söder-
valla land,
— vaken upp allaredan ur sömnen —
han hade tri döttrar och raska voro de.
— men I haven sovit för länge —	3. Näcken han går sig till skraddare-
by:
«I dag skall ni göra mig kläderna nyl
2. Den ena var så dejlig, den andra
var så grann,
den tredje hon förlovte att aldrig taga
man.	4. I gören dem stora och icke små,
i dag skall jag bliva kung Axels måg».
	5. Näcken han går sig i kyrkan in,
han gjorde så mången bleker om kind.

Varianter.

6. De dansa på liljor, de dansa på
strå,
kung Axels dotter hon dansar också.
7. Det spordes över städer, det spor-
des över land,
hur lyckligt den jungfrun vid havsböl-
jan sam.
8. Det spordes över städer, det spor-
des ut vitt,
hur ynkligt den jungfrun vid havsböl-
jan grät.
9. Det spordes över städer, det spor-
des över land,
det spordes ock till näcken vid Elve-
brons strand.
— för den äran —
10. Näcken han klädde, han klädde
sig så grann,
han klädde sig till herre, han klädde sig
till man.
— för den äran —
11. Näcken han körde på sköna jung-
fruns gård,
ute för honom månd sköna jungfrun stå.
— med sin ära —
12. Jungfrun hon går sig i kamma-
ren in:
«Krist give, Krist give den herren vore
m in.»
— för min ära —
13. Jungfrun hon går sig i kamma-
ren in:
«Var är nu den jungfru, som lovte bli
min?»
— med sin ära —
14. «Och lyster sköna jungfrun till
kyrkan att gå,
och jag skall bliva kusken och sitta
fram uppå.»
— för den äran —
15. Och jungfrun hon spatserade med
herren uti vagn,
däröver var den herren det mycket glad.
— för den äran —
16. Den herren han körde i fyllande
fyrsprång,
han körde den jungfrun för sista gång.
— med sin ära —
17. Den näcken han körde så jäm-
merligen hårt,
så att jorden hon dundrade och hälle-
bergen skalv.
— för den äran —
18. «Och kära ni min herre, I kören
icke fast,
ty edra tömmar är icke av silke och icke
utav bast.»
— för min ära —
19. Den näcken han körde ur kyrko-
gården fram,
på henne undras kvinna, på honom und-
ras man.
— för den äran —
20. «Och kära min herre, I släppen
mig på strand,
åt eder vill jag giva mitt röda guldband.»
— för min ära —
21. «Ditt röda guldband det passar
jag ej på,
men aldrig skall du mera ur vagnen
min gå.»
— med din ära —
22. «Kära ni min herre, I släppen mig
på ö,
åt eder vill jag giva guldkronan min så
röd.»
— för min ära —
23. «Din röda guldkrona den passar
jag ej på,
men aldrig skall du mera ur vagnen
min gå.»
— med din ära —

24. «Och himma gråter fader, och
himmam gråter mor,
och himma gråter syster, och himma
gråter bror.»
— för min ära —

25. «Ja himma få de gråta och gråta
vad de vill,
men nu så är du inne, nu hörer du mig
till.»
— med all ära —

B.

Borgå, Stor-Pellinge. Uppt. A. P. Svensson.

1. Och strömkarn kläder av sig sin
styggas sjöhamn,
och så kläder han sig som en riddare-
man.
— med den äran —

2. Så rider han sig bort till konun-
gens gård,
där ute står jungfrun och kammar sitt
hår.

3. «Och önskar sköns jungfrun åt
kyrkione fara,
så vill jag då själver köresven varda.»

4. Och strömkarn körde allt kyrko-
vägen fram,
så bergen de remna och kullarna skalv.

5. «Hållfast, Hållfast, kör ej med
sån hast,
mina tömmar är av silke, ej gjorda utav
bast!»

6. «Intet bryr jag mig om av siden
bast, eller
men ändå så skall jag dig köra med
hast.»

7. Och när som de kommo till kyr-
kione fram,
så lyfta han sköns jungfrun ur förgyl-
lande karm.

8. Och strömkarn han gångar sig i
kyrkione in,
så mången man då allt bleknade om sin
kind.

9. Och konungen han vänder sig på
den röda gullstol:
«Varfrån äst du kommen, o riddare
god?»

10. «Och jag är allt kommen från
främmande land,
Hållfast, Hållfast det är mitt namn.»

11. Men när biskoppen välsignelsen
las,
strömkarlen ur kyrkion löper med hast.

12. När mässan var sjungen och fol-
ket for hem,
sköns bruden var kvar med sin fäste-
man än.

13. Han lyfte den jungfrun i gyllene
karm,
så körde han utmed vägen allt fram.

14. Och när som de kommit allt mitt
uppå bron,
så stapplade hästen på rödast gullsko.

15. Och hästen den stapplade på rö-
daste gullsöm,
så körde han den jungfrun i stridaste
ström.

16. «Hållfast, Hållfast, hjälp du mig
i land,
åt dig vill jag giva mitt rödaste gull-
band!»

17. «Ditt rödaste gullband det kan
jag väl få,
men aldrig, sköns jungfru, skall på grö-
na jord du gå.»

18. «Hållfast, Hållfast, du hjälp mig
ur min nöd,
åt dig vill jag giva min gullkrona så
röd!»
19. «Din gullkrona röd den kan jag
väl få,
men aldrig, sköns jungfru, skall på
gröna jord du gå!»
20. «Och hemma gråter fader, hem-
ma gråter mor,
och hemma gråter syster, hemma grå-
ter bror.»
21. «Och gråte de hemma, så mycket
som de vill,
men aldrig, sköns jungfru, skall på gröna
jord du gå»
— med den äran —

C.

Snappertuna, Norrby. Sj. Edla Tenlenius. Uppt. Anna Bengelsdorff 1888.

1. Där bodde en herre på Södervalla
land,
han hade tre döttrar och raska voro de.
— med sin ära —
2. Den ena var så dejelig, den andra
var så grann,
den tredje hon förlovte, att aldrig taga
man.
3. Det spordes över städer, det spor-
des över land,
det spordes ock till näcken vid älvebro
strand.
4. Och näcken han klädde, han kläd-
de sig så grann,
han klädde sig till herre, han klädde sig
till man.
5. Näcken han kör sig på sköna jom-
fruns gård,
och ute för honom månd sköna jom-
frun stå.
6. Och jomfrun spatserade i kamma-
ren in:
«Krist give, Krist give, den herrn vore
min!»
7. Och näcken spatserade i kamma-
ren in:
«Och var är den jomfrun, som lovade
bli min?»
8. «Och lyster sköna jomfrun till
kyrkan att gå,
och jag skall bliva kusken och sitta fram
uppå?»
9. Och näcken han körde så jämmer-
ligen hårt,
att jorden den dundrade, och hälleber-
gen skalv.
10. Näcken han körde i fullande
språng,
han körde den jomfrun för sistaste gång.
11. «Och kära ni min herre, I kören
icke fast,
ty edra tömmar är av silke och intet av
bast.»
12. Och näcken han kör sig om kyr-
kogården fram,
på honom undras kvinna, på honom
undras man.
13. Och näcken han kör sig till äl-
vebro strand,
han körde den jomfrun för sista gång.
14. «Och käre ni min herre, I släppen
mig på land,
åt eder vill jag giva mitt röda gullband.»
15. «Ditt röda gullband så passar
jag ej på,

men aldrig skall du mera ur schäsen
min gå.»

16. «Och käre ni min herre, I släppen
mig på ö,
åt eder vill jag giva gullkronan min
så röd.»

17. «Din röda gullkrona, så passar
jag ej på,
men aldrig skall du mera ur vagnen
min gå.»

18. «Och hemma gråter fader och
hemma gråter mor,
ja hemma gråter syster, ja hemma grå-
ter bror.»

19. «Och hemma få de gråta och grå-
ta vad de vill,
men si du är nu inne, du hörer nu mig
till.»
— med din ära —

D.

Hitis. Uppt. E. Hedman 1910.

1. Där bodde en bonde på Öster-
valla strand,
han hade tre döttrar och raska voro de.
— medan läran —

2. Den ena hon var dejelig, den andra
var så grann,
den tredje hon svor att hon skull ta
man.

3. Det spördes över städer, det spör-
des över land,
det spördes för sjönäcken i Vallboda
strand.

4. Sjönäcken han kläder sig så deje-
lig och grann,
han kläder upp sig allt till en herraman.

5. Sjönäcken han rider sig till jung-
frunes gård,
och ute stod jungfrun med uppkammat
hår.

6. Och jungfrun gångar sig i kamma-
ren in:
«Krist give den herraman, om han skull
bliva min!»

7. «Ja, kära du min syster, ja tala
inte så,
i fjol svorte du att du aldrig skull ta
man.»

8. Sjönäcken han gångar sig i kam-
maren in:
«Vad var det för en jungfru som lofte
bliva min?»

9. Och jungfrun hon gångar med sjö-
näcken uti vagn,
hans häst var så stor liksom lejonet på
land.

10. Han körde över backar, han
körde över spång,
han körde sköna jungfrun, ja allt för
sista gång.

11. «Kära ni min herraman, ja kö-
ren int så hårt,
er tömmar är av silke och icke utav hår.»

12. «Ja kära ni min herraman, ja kö-
ren icke fast,
era tömmar är av silke och icke utav
bast.»

13. «Ja kära ni min herraman, ja
släpp mig på land,
åt er så vill jag giva mitt röa gullband.»

14. «Ditt röa gullband det passar jag
ej på,
men aldrig så skall du ur vagnen min gå.»

15. «Ja kära ni min herraman, ja
släppen mig på ön,
åt er så vill jag giva min gullkrona
röd.»

16. «Din gullkrona röd den passar
jag ej på,
men aldrig så skall du ur vagnen min
gå.»

17. «Ja hemma gråter fader och hem-
ma gråter mor,
och hemmæ gråter syster, också min lilla
bror.»

18. «Ja låt dem nu gråta och gråt
vad de vill,
nu är du mig inne, nu hör du mig till.»
— medan läran —

E.

Nagu, Lökholm. Sj. Isak Isaksson, f. 1865. Uppt. Greta Dahlström 1923.

1. Där bodde en herreman på Söder-
valla ö,
han hade tre döttrar och granna voro de.
— med all ära —

2. Den ena var så dejelig, den andra
var så grann,
den tredje förlovte att aldrig taga man.

3. Det spordes över rikén, det spor-
des över land,
det spordes till näcken vid Östervalla
strand.

4. Näcken han salar sin gångare grå,
så körde han in uppå sköna jungfruns
gård.

5. Näcken spatserade åt salstugol-
vet in:
«Var är den sköna jungfrun, som lovte
bliva min?»

6. Och jungfrun spatserade med
näcken uti vagn,
hans hästar de stodo som lejon uppå
land.

7. Han körde över backar, han körde
över spång,
han körde sköna jungfrun allt för den
sista gång.

8. «Kära ni min herre, kör inte så
hårt,
er tömmar är av silke och intet utav
tåg.»

9. «Kära ni min herre, I kören inte
fast,
er tömmar är av silke och intet utav
bast.»

10. «Kära ni min herre, I släppen
mig på ö,
åt eder vill jag giva min gullkröna rö.»

11. «Kära ni min herre, I släppen
mig på strand,
åt eder vill jag giva mitt gullröda band.»

12. «Ert gullröda band, det passar
jag ej på,
men aldrig skall du mer ur vagnen min
gå.»

13. «Hemma gråter fader, och hem-
ma gråter mor,
hemma gråter syster, också min lilla
bror.»

14. «Och gråta nu alla vad de gråta
må,
men sjunk nu så djupt att skeppen över
dig må gå.»
— med all ära —

F.

Nagu, Nötö. Sj. Svea Jansson, f. 1905. Uppt. Greta Dahlström 1923.

1. Där bodde en greve högt upp i land,
han hade tre döttrar och nätta voro de.
— med sin ära —
2. Den ena var så dejlig, den andra
var så grann,
den tredje hon svor att hon aldrig skull
ta man.
3. Det spordes över rike, det spordes
över land,
det spordes till näcken vid älvablå
strand.
4. Och näcken han kläder sig allt
till en liten herreman,
så rider han sig till greven fram.
5. Och näcken han rider sig på gre-
vens gård,
och ute stod jungfrun med utslaget hår.
6. «Vad är det för en herreman, som
är uppå vår gård?
Jag önskar om den herremannen skulle
bliva min.»
7. Och näcken han gångar sig i kam-
maren in:
«Var är den sköna jungfrun, som lofte
bliva min?»
8. «Och lyster skön jungfrun till kyr-
kan kom åka?»
«Jo om ni själv ville kusken vara.»
9. Och näcken han rider sig till
kyrkan fram,
på henne undra kvinna, på henne undra
man.
10. Och näcken han rider sig till
älvablå strand,
där stjälp't han sköna jungfrun i stri-
dande ström.
11. «Och kära ni min herreman, I
hjälp mig nu i land,
eder vill jag giva mitt röda gullband.»
12. «Ditt röda gullband, det får jag
hur jag kan,
men aldrig hjälper jag sköna jungfrun
mera i land.»
13. «Hemma gråter fader och hemma
gråter mor,
hemma gråter syster, ja också lilla bror.»
14. «De må nu gråta och låta hur de
kan,
men aldrig hjälper jag sköna jungfrun
mera i land.»
— med sin ära —

G.

Houtskär. Sj. Fröken Mathilda Alm, Åbo (efter en gumma fr. Houtskär).
Uppt. Otto Andersson.

1. Det bodde en greve vid Enebergs
land.
Tre döttrar hade han och granna voro de.
— med den äran —
2. Den ena var så dejlig, den andra
var så grann,
den tredje hon svor att hon aldrig skull
ta man.
3. Det spordes över riken, det spordes
över land,
det spordes till näcken vid älvablå
rand.
4. Och näcken han kläder sig så
kosteligen grann,
och näcken han klädde sig allt till en
herreman.

5. Och hovarna äro av silver och gull,
och vagnen av ebenholz som ej går om-
kull.

6. Och näcken han körde åt skogs-
vägen fram,
och alla bergen remnade och jorden den
sang.

7. «Kära ni min herre, köre nej så
hårt,
tömmarna äro av silke och icke utav
bast.»

8. «Tömmarna må vara utav vad
som de vill,
men kör gör jag lika hårt och ännu mer
därtill.»

9. «Där hemma gråter far, där hem-
ma gråter mor,
där hemma gråter syster, ja också lilla
bror.»

10. «Ja låt nu dem gråta och gråta
vad de vill,
men aldrig så skall du mer höra dem till.»

11. Och näcken han körde till älva-
blå strand,
så stälpte han sin jungfru i älva-
blå rand.

12. När månstrålar leker och mid-
nattstimman slår,
då hör man från djupet (slutet glömt).

H.

Helsinge.

1. Där bodde en herre på Sordavala
gård,
han hade tre döttrar och rara voro de.
— med all ära —

2. Den ena hon var dejelig, den andra
hon var grann,
den tredje försvor sig att aldrig taga man.

3. Så kom där en herre på jumfru-
fadrens gård,
han glimmade, han glittrade, han glim-
made som en sol.

4. Hans tömmar var av silke, hans
betsel var av guld,
hans hästar stod som lejon och stam-
pade på muld.

5. Sen gångar den jumfrun i kam-
maren in:
«Krist give, Krist give den herrn vore
min!»

6. Sen gångar den herrn i kammaren
in:
«Var är den sköna jumfrun, som lovade
bliva min?»

7. Sen tager han jumfrun uti snö-
vitan hand,
spatserade vägen till vagnarna fram.

8. Sen körde han den jumfrun över
bäckar och spång,
så att hela jorden remnade och hälle-
bergen sprang.

9. «Hör nu min käre herre, släpp
mig ur vagnen ned,
min rödaste guldkrona den vill jag giva
dig!»

10. «Din rödaste guldkrona den pas-
sar jag ej på,
ty aldrig skön jumfrun ur vagnen stiga
må.»

11. «Hemma gråter fader och hem-
ma gråter mor,
hemma gråter syster och så min lilla
bror.»

12. «Hemma få de gråta och gråta
om de vill,
nu sitter du i vagnen och hörer mig till.»

13. «Hör nu min käre herre, släpp
mig ur vagnen ned,
mitt halva fadersrike det vill jag giva
er.»

14. «Ditt halva fadersrike det passar
jag ej på,
ty aldrig skön jumfrun på Guds gröna
jord får gå.»

15. Sen körde han den jumfrun över
åker och äng,
på honom undra kvinnor, på honom
undra män.

16. Sen körde han den jumfrun över
kyrkogården lång,
han körde den jumfrun för allra sista
gång.
— med all ära —

I.

Snappertuna. Uppt. W. Brenner 1910—1913.

1. Det bodde en bonde på Sordavalla ö,
han hade tre döttrar, så fagra voro de.
— med all ära —

2. Den ena var så dejelig, den andra
var så grann,
den tredje hon svor att hon aldrig skull
ta man.

3. Det körde en herre på sköna jungfruns gård,
den herrn han glimmade, han glimmade
som ett gull.

4. Tömmarna var av silke och betset
var av guld,
och hästarna stod stampande likt lejonet
på jord.

5. Den jungfrun hon gångar sig i
salenom in:
«Krist give, Krist give, att den herrn
vore min!»

6. Den herrn han gångar i salenom
in:
«Var är den sköna jungfrun, som önskat
sig vara min?»

7. Jungfrun hon räckte sin snövita
hand,
och bäge så spatserade de i vagnarna in.

8. Den herrn han körde allt över bro,
och hästarna de stapplade på rödan
gullsko.

9. Den herrn han körde om kyrkogården
fram,
på henne vaktar kvinna, på honom vak-
tar man.

10. «Och kära ni min herre, ni släp-
pen mig av,
den rödaste gullkronan den skolen I få».

11. «Den rödaste gullkronan den
kan jag väl få,
men aldrig mer så skall du på Guds
gröna jord gå.»

12. «Hemma gråter fader och hemma
gråter mor,
hemma gråter syster och hemma gråter
bror.»

13. «Hemma må de gråta båd stora
och små,
men aldrig mer så skall du på Guds
gröna jord gå.»

14. Den herrn han körde om älven
där fram,
och jorden hon dundrade och hälleber-
gen small.

J.

Strömfors, Bullers. Sj. «Fredrika-moster». Uppt. A. O. Freudenthal.

1. Där bodde en herre på Söder-
valla ö,
han hade tre döttrar och vackra voro de.
— med all ära —
2. Den ena hon var dejlig, den andra
hon var grann,
den tredje går och svär att sig aldrig
taga man.
3. Där kommo en herre på sköna
jungfruns gård,
han glimmade, han glimmade, han glim-
made som en sol.
4. Jungfrunen spatserade salsgolvet
omkring:
«Krist give, Krist give den herrn vore
min!»
5. Hästarna står spända som lejon
på vår gård,
vagnarna var smorda med silver och
gull.
6. Besslena voro av silver och gull,
och tömmona voro av finaste silk.
7. Den herre spatserade i salarne in:
«Var är nu den jungfrun, som lovte att
bli min?»
8. Ungersven tog jungfrunen i snö-
vitan hand,
spatserade med henne i vagnarna in.
9. Och ungersven han körde förbi
kyrkogården fram,
på honom sågo kvinna, på henne sågo
man.
10. Och ungersvennen körde över
skogar och mark,
att jorden remnade och hällebergen
sprack.
11. Och ungersven han körde över
åker och äng.
«Ack kära min ungersven, I släppen mig
nu hem!
12. Hemma sörjer fader och hemma
sörjer mor,
hemma sörjer syster och hemma sör-
jer bror.»
13. «Och lät dem nu sörja allt vad
de sörja vill,
hela sköna jungfrun hon hörer mig nu
till.»
14. Ungersvennen körde över bäckar
och spång,
han körde den jungfrunen för allra sista
gång.
15. — — — — —
«Och aldrig skall du mera på gröna
jorden gå.»

K.

Lappfjärd. Sj. Josef Lillsjö. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Det bodde en herre på Österval,
han hade tri döttrar och alla voro grann.
— med all äro —
2. Den ena var så dejlig, den andra
var så grann,
den tredje hon lovte att aldrig taga man.
3. Så kommo där en herre spaseran-
des in:
«Kris give, Kris give, den herren vore
min!»
4. Jungfrun och herren spaserade i
vagn,

hans hästar de stodo som lejon uppå strand.

5. «Kära min herre, I kören intet fast, edra tömmar är av silke, men intet utav bast.»

6. «Kära ni min herre, I släppen mig i land, eder vill jag giva mitt gullröda band.»

7. «Dina gullröda band, dem passar jag ej på, men aldrig mera skall du ur mina vagnar gå.»

8. «Kära ni min herre, I släppen mig på ö, eder vill jag giva min gullkrona rö.»

9. «Dina gullkronorså passar jag ej på, men aldrig skall du mera ur mina vagnar gå.»

10. «Kära min herre, I släppen mig nu dit, eder vill jag giva mitt gullröda skrin.»

11. «Dina gullskrin så röd, dem passar jag ej på, men aldrig skall du mera ur mina vagnar gå.»

12. «Himma gråter fader, och himma gråter mor, himma gråter syster också min lilla bror.»

13. «Ja gråta, ja gråta, ja gråta vem som vill, jag är ju din och du mig hörer till.»
— med all äro —

L.

Korsnäs, Töjby. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Det bodde en herre på Östervalla ö, han hade tri döttrar och granna voro de.
— med all äro —

2. Den ena var dejelig, den andra var så grann, den tredje had trolovat att aldrig taga man.

3. Där kommo en herre resandes i vagn, hans hästar de stodo som lejon uppå land.

4. Och jungfrun spaserandes med herren i kammarin in.
«Kriss give, Kriss give, att denne vore min!»

5. Jungfrun spaserandes med herren uti vagn:
«Kriss give, Kriss give, att denne vore min!»

6. Han körde över backarna, han körde över spång, han körde den sköna jungfrun allt för den sista gång.

7. «Men kära ni min herre, ni körer intet fast, ty eder tömmar är av silke, men intet utav bast.»

8. «Men kära ni min herre, ni släppen mig på land, ty er så vill jag giva mitt gullröda band.»

9. «Ditt gullröda band, det passar jag uppå, men aldrig så skall du ur vagnen min gå.»

10. «Men kära ni min herre, ni släppen mig på ö, men er så vill jag giva min gullkruna röd.»

11. «Din gullkruna röd, den passar jag uppå,
men aldrig så skall du ur vagnen min gå.»
12. «Där himma gråter fader, där himma gråter mor,
- där himma gråter syster och så min lilla bror.»
13. «Gråta nu där himma, ja gråta vem som vill,
men nu är du inne och nu hör du mig till.»
— med all äro —

M.

Sideby, Skaftung. Sj. Rob. Enholm. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. De bodde en herre vid Liminga gård,
han hade tri döttrar så huller också tro.
— med all äro —
2. Den ena var så dejelig, och den andra var så grann,
den tredje hon förlovade sig, att hon aldrig ta sig man.
3. Så kommo där en herre åkandes i vagn:
«Kris givom, Kris givom, den herren vore min!»
4. Hans tömmar var av siden, hans bessel utav gull,
hans hästar de stodo som lejon uppå land.
5. Den herren han körde över berg och dal,
och sköna jungfrun sörjde allt intill domedag.
6. «Kära ni min herre, I släppen mig ur vagn,
och eder vill jag giva en gullked så röd.»
7. «Den gullked så röder, den passar jag ej på,
men nu så är du i vagnen min, och nu så hör du mig till.»
8. Käre ni min herre, I släppen mig ur vagn,
och eder vill jag giva ett gullskepp så röd.»
9. «Det gullskepp så röder, det passar jag ej på,
men nu så är du i vagnen min, och nu så hör du mig till.»
10. «Käre ni min herre, I släppen mig ur vagn,
ja himma gråter broder och även så min far.»
11. «Ja gråta ja gråta ja gråta vad de vill,
men nu så är du i vagnen min, och nu så hör du mig till.»
12. «Kära ni min herre, I släppen mig ur vagn,
ja himma gråter syster, ja även så min mor.»
13. «Ja gråta ja gråta ja gråta vad de vill,
men nu så är du i vagnen min, och nu så hör du mig till.»
— med all äro —

N.

Petalax. Sj. Maria Elisabeth Hultholm. Uppt. Isak Smeds 1881.

<p>1. Det bodde en herre på Jykland,
Jykland ö,
han hade tre döttrar så dejeli och fin.
— med all äro —</p> <p>2. Den ena var så dejeli, den andra
var så grann,
den tredje har förbannat att hon aldrig-
skull ta man.</p> <p>3. Så kom där en herre på sköna
jungfrunes gård.
«Krist give, Krist give, den herren hör
mig till.»</p> <p>4. Hans tömmar var av silke, hans
betsel var av guld,
hans hästar de stodo som lejon på
sköna jungfrunes gård.</p> <p>5. Han körde över backar, han körde
över spång,
han körd den sköna jungfrun allt för
den sista gång.</p> <p>6. «Och käre ni min herre, I släppen
mig på land,</p> | <p>er vill jag nu giva mitt gullröder
band.»</p> <p>7. «Ditt gullröder band det passar
jag ej på,
men du, min sköna jungfru, visst hörer
du mig till.»</p> <p>8. «Och kära ni min herre, I släppen
mig på ö,
er vill jag nu giva min gullkrona rö.»</p> <p>9. «Din gullkrona röd den passar jag
ej på,
men du, min sköna jungfru, visst hörer
du mig till.»</p> <p>10. «Där himma gråter fader, där
himmam gråter mor,
där himma gråter syster, ja ock min
lilla bror.»</p> <p>11. «Gråta nu, gråta nu, gråta vem
som vill,
men du, min sköna jungfru, visst hörer
du mig till.»
— med all äro —</p> |
|---|--|

O.

Korsholm. Sj. Hilma af Reeth. Uppt. Th. af Reeth 1891.

<p>1. Det bodde en herre österut på
vall,
:: som hade tre döttrar och alla voro
skön ::
— med all ära —</p> <p>2. Den ena var så dejelig, den andra
var så grann,
:: den tredje hon lovte att aldrig taga
man ::</p> | <p>3. En liten tid därefter, då löftet gi-
vet var,
:: och hon nu redan glömde förbundet,
som hon gav ::</p> <p>4. Så kommo där en herre åkandes i
vagn,
:: hans hästar de stodo som lejon uppå
strand ::</p> |
|--|---|

5. Hans tömmar var av silke, men
icke utav bast,
:; och farten begyntes med förfärande
hast :;:
6. Och herren han åkar över lindar
och dik,
:; och jumfrun hon bävar för ett eländ-
digt liv :;:
7. «Och kära I min herre, I släppen
mig ur vagn,
:; och dig vill jag giva mitt gullröda
band« :;:
8. «Ditt gullröda band, det passar
jag ej på,
:; men du skall ej mera ur mina vagnar
gå« :;:
9. «Där hemma gråter syster, där
hemma gråter bror,
:; där hemma gråter fader och ävenså
min mor« :;:
10. «Ja gråta, ja gråta, ja gråta den
som vill,
du skall ej mer ur vagnen gå, ty du mig
hörer till,
ja du skall ej mera ur mina vagnar gå«.
— med all ära —

P.

Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Karl Gustaf Lång. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Min fader han var en oförståndiger
man,
han byggde sitt slott i sjöredare strand.
— med all äro —
2. :; Han hade tri döttrar och alla
voro grann :;:
3. Den ena var så dejelig, den andra
var så grann,
den tredje hon lovte att aldrig taga man.
4. Så kommo där en sjöredare ri-
dandes fram,
hans tömmar var av silke och icke utav
bast.
5. «Kära ni sjömänner, I kören icke
fast,
ty edra tömmar är av silke och icke utav
bast.«
6. «Kära ni sjömänner, I töven liten
stund,
jag ser min fader komma allt uti grö-
nan lund.«
7. «Käre du fader, du lös mig häri-
från,
du haver hästar flere än två.«
— med all äro —

OTRYCKTA
TEXTER.

Översikt.

Q. (str. enl. A.: 1, 2, 9—12, 12 a, 13, 15, 16, 18²², 23, 18²⁰, 21) Hitis, Högsåra. Sj. Amanda Isaksson, f. 1877. Uppt. G. Dahlström 1924.

R. (1, 2, 9—12, 12 a, 13, 15, 18, 18, 20—23, 16, 24, 25). Hitis, Vänö. Sj. Rosa Eriksson, f. 1866. Uppt. G. Dahlström 1924.

S. (1, 9—13, 15, 16, 18, 20—23, 18²⁴, 25). Hitis, Rosala. Sj. Gustaf Söderman, f. 1807. Uppt. J. E. Wefvar 1880-talet.

T. (1, 2, 10, 12—14, 17, 19, 17 a, 20—23). Hitis, Bötesö. Sj. Sofia Svanström, f. 1859. Uppt. G. Dahlström 1924.

U. (1, 2, 9, 10, 20, 17, 24, 25). Dragsfjärd, Kärra. Sj. Vilhelmina Roos, f. 1852. Uppt. G. Dahlström 1925.

V. (10, 14, 18, 20, 21, 24, 25, 22, 23, 17a, 17). Snappertuna. Uppt. W. Brenner 1910—13.

X. (1, 2, 11, 15¹², 20, 21, 18, 16). Närpes, Yttermark. Uppt. Else Tegengren.

Y. (1, 2, 12, 15, 18, 20, 21, 24, 25). Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Matilda Lång, f. 1872. Uppt. A. Adolfsson 1930.

Z. (1, 2, 15, 16, 20—25). Korsnäs. Sj. Johannes Tölberg, f. 1862. Uppt. A. Adolfsson 1930.

A. (1, 2, 12, 20²⁴, 25). Lappfjärd, Dagsmark. Sj. Hulda Krok, f. 1890. Uppt. A. Adolfsson 1930.

Å. (1, 2, 11, 11 a, 13, 12, 15, 16¹⁷, 22—25, 20, 21, 17¹⁹, 19¹⁶). Borgå, Pelling. Ur ett handskrivet häfte. Uppt. A. P. Svensson.

Ö. (1, 2, 11—13, 15, 11 a, 17, 20²⁴, 16, 20²⁴). Lappträsk, Lindkoski. Sj. Henrik Backas f. 1847 och Gustav Broberg f. 1859. Uppt. R. Holmerus 1911.

AA. (1, 2, 11, 11 a, 12, 13, 15, 17, 20²¹, 19, 20²¹, 24, 25, 18, 16). Borgå, Pelling. Ur lotslärlingen Karl Brandts visbok, dat. 1860; även i Gustav Adolf Johanssons visbok.

BB. (1, 2, 7, 9, 11, 11 a, 12, 13, 15, 19). Snappertuna. Uppt. W. Brenner 1910—13.

CC. (1, 2, 11, 11 a, 12, 13, 15, 17, 22, 23, 19, 22²⁴, 25²³, 16). Borgå, Pelling. Uppt. F. V. Englund 1878. Samma variant (8 första str.) från Pelling uppt. av A. P. Svensson.

DD. (1, 2, 10, 11 a). Korpo. Sj. Paulina Rönnerberg, f. 1870. Uppt. G. Dahlström 1923.

EE. (1, 2, 11—12, 15²⁴, 25—20, 21—22, 23—16², 16. Stroferna 2-radingar och 4-radingar, oregelbundna). Larsmo. Uppt. John Finnäs 1893.

FF. (1, 2, 11—13, 11 a, 14 a, 15, 16, 20²⁴, 25). Strömfors. Sj. Johan Stark, Virböle. Uppt. Henrik Kullberg 1912.

Avvikelser i Q—FF enligt A.

¹ bonde Q, R, S, U, Z, Å, Ö, AA; greve T; herreman X, Y, DD, EE; Östervalla strand Q, S; Östervalla ö R, Z; Östervalla by X; på Östervallen EE; på Östereland Y; Södervalla ö(n) AA, CC; Sordavalla gård Å; Sordavalla ö BB; i Linneblå by U; vid Hamborger bro Ö, FF; på södra norra vik DD; uti främmande land Å; allt högt upp i land T — ¹ ägde Å, DD, EE; tre d. i *alla övr. var.*; Tre d. hade han U; Tre d. han hade X; vackra Ö, FF; vackra voro dom S; så vackra T; så fagra BB, DD; så sköna EE; granna Z, X, U; rara R; och alla voro grann Y; och alla va de grann Å.

² D. e. v. trolivad, d. a. v. nu gift EE; D. e. hon var d., d. a. hon var g. T, Ö, Q, (skön Q); D. e. hon var däjrlig, d. a. hon vart g. Å — ² svor Q, R, T, U, Ö, FF; svurit Z; D. t. försvor sig Å, BB; D. t. had försvurit DD; D. t. har försvurit sig AA, CC; lovte Å; D. t. har lovat Y; D. t. hade lovat X; D. t. har nu lovat EE; taga någon m. Å; att hon aldrig skull ta man Q, R, T, U, Ö; sig a. t. m. FF.

⁷ uti riken, ja, d. s. uti land BB — ⁷ Att grevens yngsta dotter skulle aldrig taga man BB.

⁹ spördes Q, S; över sjöar, det . . . R; kringom s., d. spördes kringom l. S; över rike, det . . . U; uti byar, ja, d. s. ut på l. BB — ⁹ [ock] i *saml. var.*; D. spördes för sjönäcken Q; D. s. för n. R; Till sist kom det till n. BB; i Vallboda s. Q; i älvernarnas s. R; och Östervalla s. S; i älvsblå s. U.

¹⁰ sjönäcken han kläder sig Q; N. han kunde ju utkläda sig s. g. DD; N. han kläder sig, *alla övr. var.*; så dejelig och grann Q; så finer och så g. R; så hjärtelig g. U; i kläderna g. S; i herrekläder g. V; allt till en herreman T — ¹⁰ H. k. opp sig S; H. kläder upp s. Q; H. kläder sig nu R; allt till en

herreman Q, R, S; just som en liten herreman U; Så rider han sig till konungens gård T; Så körde han in uppå mangården fram V; Han ilade en morgon till sköna slottet fram DD.

¹¹ N. h. rider sig R; Näcken h. rider upp S; Sjönäcken h. rider sig Q; Så kom där en herreman X, EE; Så kommer d. e. herreman CC; Så kom d. e. herre Å; Där kom en herre körandest Ö, FF; Så kommo d. e. herre AA; Där körde en herre in BB; till jungfrunes gård Q, R; till konungens g. S; till jungfruns faders g. CC; till jungfrufaders g. AA; på jungfru fadrens g. Å; på unga flickans g. Ö; ju åkande i vagn X; åkandes i vagn EE — ¹¹ Och ute står jungfrun Q; Och ute stod j. R; Och uti stod j. S; med uppkammat hår Q; med utslaget hår R, S; Hans hästar de stodo som lejon uppå land X; Hästar stodo spända med vackra band EE; Han glimmade, han glimmade, han glittrade som en sol CC; H. glimmade, h. glittrade, h. glimmade s. e. s. Å; H. glimmade, h. glimmade, h. glimmade s. e. s. Ö, AA, BB, FF.

¹¹ a¹ Hans tömmar var av silke Å, CC; tömmor AA, FF; Med tömmar utav silke DD; Tömmar utav s. BB; hans betsel var av gull Å, FF; h. bejsel v. a. guld CC; och beslen vor av gull AA; och betsel utav guld BB, DD; Och betslorna de glimmade, de glimmade som en sol — ¹¹ a² Hans hästar stod som lejon och stampade på muld Å; Och hästarna de dansade lik lejon uppå jord CC; O. hästen stannade och dansade som l. u. j. AA; O. hästarna stå stampande som l. u. j. BB, DD; O. hästarna de stodo som lejonen på j. Ö; O. hästarna stod sadlade lik lejonen p. j. FF.

¹² gångar Q, R, S, BB; Sen gångar den j. Å; Och j. h. spasserade FF; Och flickan

spatserade Ö; Jumfrun spaserade AA; Och jungfrunen spasserade CC; Strax gingo sköna j. EE; åt k. in S; i salen därin AA, CC; i salenom in BB; kammargolvet omkring Ö, FF; Så kommo en herre spaserandes in Y, Ä; Vad är det för en herreman, som är uppå vår gård? T — 12^a K. given, K. given AA, CC; Klitschivi, klitschivi Y; Kristine, Kristine EE; K. g. den herraman, han har ock varit min S; Gud g. den herreman, om han skull bliva min Q; Jag önskar att den herreman h. skulle b. m. T; Hon önskade, hon önskade Ö, FF; ack, om den herran vore min Ö; Hon önskar i sitt hjärta att R; d. h. vore sin R, FF.

12^a Kära du min syster och tala intet så R; Ja, k.d.m. syster, ja, t.i. så Q — 12^a I fjol lovte du, att du aldrig skull ta man R; I.f. svorte . . . Q.

13^a Näcken han går sig åt T; N. han gångar sig åt S; Sjönäcken han gångar sig Q; N. spatserar sig R; Herren spatserade i salen in Ä; Herrn han gångar sig i salenom in BB; Och herren (han) spaserade i salen där in AA, CC; Och herrn spatserade salsgolvet omkring Ö, FF — 13^a Vart finner jag FF; Var är den sköna jungfrun T, Ä, AA, BB; V. finns d. sköna flickan Ö; Vad är det för en j. Q, R; Vad var det f. e. j. S; bliva Q, R, S, T; önskar vara Ä; önska(r) sig vara AA, CC; önskat s. v. BB; önskade v. Ö, FF.

14^a t. kyrkan komma åka T; t. kyrkan sätt V — 14^a Ja, om ni själv vill kusken vara T.

14 a. Gråhåsten och guldsadeln, den vill jag giva dig — Bara jag får löpa i vagnarna med dig FF.

15^a [hon] X; O. sköna j. Z; gångar sig med näcken S; gångar med sjönäcken Q; spatserar sig m. näcken R; Då gick hon ut m. h. spaserandes i v. Y; Straxt tog han sköna j. och lade den i vagn EE; Och herren tog j. i snövitans hand AA, CC; O. h. t. jungfrunen med s. h. FF; O. herrn han tog flickan i snövitans hand Ö; O. j. räcker herren sin snövita h. BB; Sen tager han j. i snövitans h. Ä — 15^a Hans häst var så stor som lejonet på land S, Q; H. hästar de stodo som lejon uppå strand R; H. hästar stodo liksom i. u. land Z; H. hästar stod som lejon, som lejon u. i. Y; De bägge spaserade BB; spatserade på vägen Ä; De spaserade, de spaserade AA; spatserade, spatserade Ö; spasserandes, spasserandes CC; Och så, och så spasserade de FF; till vagnen fram BB; t. vagnarna f. Ä; allt intill vagnen f. CC; i vagnen där in AA; i vagnen in Ö; i vagnarna in FF.

16^a Han körde över bäckar, han körde över spång Z; bäck och Ö; backar S, X;

Han körde, han körde AA, CC; Han körde den sköna jungfrun FF; Sen körde han den jungfrun Ä; över bäckar och spång Ä, AA, FF; De k. ö. dalar, de k. ö. spång R; Han k. ö. städer, han k. ö. land Z; Han k. ö. bergen, han k. ö. spår EE — 16^a sköna jungfrun Q, R, S, X, Z, AA, CC, EE; den flickan Ö; allt för den sista gång R, S, Z, X, AA, EE; ja, allt för s. g. Q; för allra s. g. Ä, Ö, FF; så vackert och så grannt EE.

17^a Han körde, han körde över ångar och träsk AA, CC; Den herren h. k. om älven där fram V; Näcken han red sig åt vägen fram T; Sen körde han den jungfrun över åker och äng Ä; Han körde över skog och h. k. över mark Ö — 17^a Och jorden V; [hon] T, U, Ä, AA, CC; Alltså att CC; [så] Ö, AA; hela jorden remnade Ä; jorden hon rinnade Ö; Och hela j. dundra Y; Hela j. durra U; hällebergen brast AA, CC; sprack Ö; sprang Ä; sang U; small V; alla bergen språng T.

17^a Näcken han red sig till saltare sjöstrand T; Den herren han körde allt över en bro V — 17^a Där ställde han jungfrun i stridande ström T; Och hästarne de stappade på rödan gullsko V.

18^a [ni] V; Ja kära . . . Q; herreman Q, R; herraman S; [I] Y; ja, k. intet f. Q, R; o, kören ni mig ej fast AA; kör icke så hårt V; int så hårt S; int så långt S; ja, k. int så hårt Q; ack, k. ej så hårt R — 18^a [Ty] edra tömmar är [icke] Y, R, AA; Fast t. V; Min t. S; Jag tror att e. t. är av silk X; och intet u. b. (tåg) R; de äro ej av b. AA; men ej av b. X; hår S; det gör mig mycket svårt V.

19^a Han körde, han körde över k. f. AA, CC; Sen k. han den jungfrun över k. f. Ä; Han k. den jungfrun förbi en kyrka f. BB; Näcken han red sig åt k. f. T — 19^a honom . . . henne BB; honom . . . honom Ä; henne . . . henne T; undrast CC; undra T, Ä; kvinnor Ä, BB; kvinnorna AA, CC.

20^a O, kära ni m. h. Z, U, Ä, AA; Ack k. ni nu h. EE; Kär herre, kär herre FF; O. k. ni min herreman R, T; herraman S; O. (Aj) hören I god herre Ö; nu s. m. på land R; [nu] Ä; släppa m. p. land Y; hjälpen U, T; i land S, U; till lands T; ut FF; [I] släpper Z; släpp V; ni släppe X; mig ur vagn V, X, Z, EE; o, släppen i m. ner Ä; o, släpper ni m. nu AA; ni släpper m. här ut Ö — 20^a [Ät]; Och eder . . . X; Ty eder Z; Jag vill eder g. EE; Så skall j. g. eder Y; mitt gullröda band U, Z, EE; guld och röda band X; gullepärleband; Mitt halva fadersrike det vill jag giva er Ä.

21^a Resp. föremål ur jöreg. strof upp-repas enl. A i X, Z, Ä; Ditt gullröda band S; Det . . . bandet R, T, EE; Röda

gullbandet V; dem passar X; får jag när jag vill T; d. p. ej på mig Y; d. aktar j. e. p. V—21^a Men a. så s. d. [mera] R, S, V, Y, Z; [min] S; utur min vagn V; ur mina vagnar Y; M. a. ur vagnen så skall du få gå EE; Tro aldri sköna jumfrun ur denna vagnen gå AA; Förrän du ur vagnen min mände gå X; Ty aldrig skön jungfru på Guds gröna jord får gå Å; Men aldrig så hjälper jag dig mera till lands T; Jag kör nu sköna jungfrun, ja, allt för sista gång Q.

22^a *Enligt* 20^a (se ovan) R, S, T, Z, EE; Kära nu V; Hör nu min käre herre, släpp mig ur vagnen ner Å; så släppen I mig nu CC; hjälp mig ur nöd V; ur vagn EE; ni s. m. på sten Z; och hjälpen m. i nöd T—22^a *Enligt* 20^a (se ovan) Q, R, T, V, Z, EE; min guldkrona röd Q, R, T, V, EE; mitt gullröda skrin Z; Min rödaste gullkrona, den vill jag giva er Å, dig CC.

23^a *Resp. föremål ur föreg. strof upprepas. F. ö. enligt* 21^a. — 23^a *Enligt* 21^a R, S, Z; M. a. så s. d. [mera] Q; M. a. s. d. m. på Guds gröna jord gå V; Ty aldrig skön jungfru ur vagnen stiga må Å; Tro aldrig sköna j. ur denna vagnen går CC.

24^a *Hemma i samtl. var.*; Himman AA; Där h. g. f., där h. Y, Z, Å, EE; ja, h. g. mor U; Där h. sörjer f., där h. sörjer m. CC

— 24^a *Hemma i samtl. var.*; Himman AA; Där h. g. s. också min lilla b. Y; syster och så m. lilla b. AA; och även lilla b. R; Ja h. . . . också min lilla b. S, V, [Ja] Å; Där h. g. s. ja ock min lilla b. Z, EE; ja, också lilla b. U; Min syster och min bror Å.

25^a *Hemma i samtl. var.*; H. må d. g., ja g. R, Z; hur de v. R; vem som v. Z; H. må d. g. och g. vad de kan V; Ja gråte, ja g., ja g. vad du v. U; Ja, de må nu väl g., ja . . . S; ;: Gråta, g. vem som vill ;: Å; Ja gråten, ja g., ja g. EE; Låt gråta, låt g., låt g. Y; vem som vill Y, EE; Låt de nu g. bäst de nu vill FF; Ja, de må g. om de vill Å, AA; Sörjer vad de sörja vill CC; det passar jag ej på Å, AA, CC—25^a [så] S, Z; *Upprepn. av* 21^a (se ovan) Y, AA, EE; Tro aldrig skön jungfru att du ur vagnen går Å; Du är den enda jungfrun, som mig skall höra till R; När du har kommit, så hör du mig till FF; Men nu så ha vi kommit till röda bloddam V; Men aldrig mera skall du ur mina vagnar gå Å; Men aldrig så hjälper jag dig mera till liv U.

O m k v ä d e saknas V; Med all ära R, S, X, Å, Å, Ö, AA, BB, DD, FF; Med all äro Q; Med all äran CC; Med sin ära T, U; Medan läran Q; Medan läro Y. *I EE upprepas halva versraden som omkväde.*